

ת"פ 42433/01/16 - מדינת ישראל נגד מוחמד שוויקי, שאדי אבו גזאלה, מוחמד סקאפי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 42433-01-16

ת"פ 54275-01-17

ת"פ 40601-11-17

ת"פ 67198-11-17

ת"פ 22121-04-20

בפני בעניין:	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר מדינת ישראל
המאשימה	ע"י ב"כ עו"ד מאיר לוברבאום תביעות ירושלים נגד 1. מוחמד שוויקי ע"י ב"כ עו"ד עומיר א' מריד 2. שאדי אבו גזאלה 3. מוחמד סקאפי
הנאשמים	

גזר דין - נאשם 1

כתבי האישום בעניינו של הנאשם

הנאשם שלפניי צירף מספר תיקים, במסגרתם הודה בכתבי האישום הבאים.

בת"פ 42433-01-16 (התיק הראשון) הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן, והורשע בעבירה של היזק לרכוש בזדון, לפי סעיף 452 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 2.7.2015 לפנות בוקר בשכונת אבו טור בירושלים, זרק הנאשם אבן גדולה על שמשותו האחורית של רכב המתלונן, ניפץ אותה, ולאחר מכן ברח מן המקום.

עמוד 1

בהקשר זה הציגו הצדדים הסדר טיעון ביום 14.11.2017, לפיו יוטל על הנאשם בגין תיק זה עונש של מאסר מותנה, קנס, התחייבות ופיצוי למתלונן ע"ת 1, בסך 1,000 ₪. באותו מועד נתבקש בית המשפט שלא לגזור את הדין לנוכח אפשרות צירופו של תיק נוסף.

בת"פ 54275-01-17 (**התיק השני**) הודה הנאשם (נאשם 3 בתיק זה) בביצוע עבירה של גניבת רכב, לפי סעיף 413 לחוק העונשין. על-פי כתב האישום מתוקן. מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 17.1.2017 בשעת ערב מאוחרת, גנב הנאשם יחד עם שני הנאשמים הנוספים אופנוע מסוג ב.מ.וו ששווי כ-100,000 ₪. במהלך אותו יום עבדו הנאשמים יחד עם נוסף ברשת קמעונאית בעבודת משלוחים שבוצעה בטנדר. בסמוך לשעה 16:30 הבחינו הנאשמים והשותף באופנוע חונה באחת משכונות ירושלים. אז בחן השותף את האופנוע, וביחד עם הנאשמים תכננו לחזור בהמשך יום העבודה ולגנוב אותו. בסמוך לשעה 21:00, שבו הנאשמים והשותף כאשר הם נוסעים בטנדר למקום. נאשם 3 נהג בטנדר והשותף לצדו, כשהנאשמים האחרים ישבו בחלק האחורי של הטנדר. אז יצאו כולם מהרכב וגררו יחד את האופנוע ממקומו עד שהכניסו לתא האחורי בטנדר, שם הושכב האופנוע וכל אחד חזר למקומו, כשהנאשם נהג ברכב, אלא שהם נתפסו בכך סמוך למחסום חזמא.

יצוין, כי הכרעת הדין בתיק זה וכן בת"פ 42433-01-16 ניתנה ביום 15.1.2018 וזאת מבלי שהושגה הסכמה עונשית. יחד עם זאת, נוכח גילו של הנאשם הוזמן תסקיר בעניינו.

בת"פ 40601-11-17 (**התיק השלישי**) הודה הנאשם בכתב האישום המקורי, בביצוע עבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין. זאת משום שנמצא מפר את מעצר הבית הלילי שנקבע בבית המשפט המחוזי כשנתפס ברכב עם נוספים ביום 11.11.2017 לפנות בוקר בדרך בין עירונית. הכרעת הדין בתיק זה ניתנה ביום 3.10.2018.

בת"פ 67198-11-17 (**התיק הרביעי**) הודה הנאשם בכתב האישום המקורי, בביצוע עבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. זאת משום שנמצא מפר את מעצר הבית הלילי שנקבע בבית המשפט המחוזי, כשנתפס ברציף נמל תל-אביב בשעת לילה מאוחרת ביום 31.3.2017. הכרעת הדין בתיק זה ניתנה ביום 23.12.2019.

בת"פ 22121-04-20 (**התיק החמישי**) הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן, בביצוע עבירה של סיוע להתפרצות לבניין שאינו דירה וגניבה, לפי סעיפים 407(ב) ו-31 לחוק העונשין. מכתב האישום המתוקן עולה, כי בין ה-17.4.2017 ל-18.4.2017 סייע הנאשם לאחרים (בגיר וקטין) להתפרץ לבית ספר בשכונת אבו טור בירושלים. השלושה נכנסו לבית הספר דרך השער הראשי שהיה פתוח. האחרים עקרו סורג של חלון כתת מעבדה ונכנסו דרכו לבית הספר. בהמשך נטלו מטף כיבוי אשר וריססו כתות ומסדרונות בתוך בית הספר. האחרים המשיכו להסתובב בתוך בית הספר כשהם עוקרים מצלמות אבטחה, שוברים חלונות בכתות ומציתים ניירת. לאחר מכן נטלו מהמקום שני מחשבים, רמקולים של המחשבים ושני מקרני "ברקו".

תסקירי שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים.

כיום הנאשם כבן 25, ואת העבירה בתיק הראשון ביצע כשהיה כבן 19.

בתסקיר הראשון שהוגש ביום 3.7.2018 עמד שירות המבחן על כך שמדובר בבחור צעיר (אז כבן 22), שסיים 12 שנות לימוד עם תעודה, למד לימודים מקצועיים בתחום החשמל אך בחר שלא לעסוק בהם. מהתסקיר עולה, כי הנאשם מגיע ממשפחה חיובית ללא בעיות מיוחדות. הנאשם הרבה להחליף מקומות עבודה, ושירות המבחן סבר כי הדבר קשור לגילו הצעיר ולאישיותו הלא מגובשת. שירות המבחן התרשם מבחור בעל נטייה להיגרר, ובעל קושי לבחון את השלכות התנהגותו. הנאשם לא קיבל אחריות למעשים, טען לגבי התיק הראשון, כי לא ביצע את המעשים, ואילו לגבי התיק השני אמר כי סייע לחבר שביקש ממנו להעמיס אופנוע, שלא ידע כי הוא גנוב. נוכח נכונות ראשונית להיעזר בשירות המבחן הומלץ על דחיה.

בתסקיר שהוגש ביום 17.9.2018 צוין, כי הנאשם השתלב בטיפול ביחידה לקידום נוער, ועל אף שהגיע לכלל המפגשים ושיתף פעולה, טרם ניכר כי חל שינוי בגישתו הלא בוגרת והצורך שלו לקבל אחריות להתנהגותו הבעייתית. שירות המבחן ביקש דחיה נוספת למיצוי התהליך הטיפולי.

בתסקיר שהוגש ביום 3.2.2019 דיווח שירות המבחן על התרופפות בשיתוף הפעולה של הנאשם. הנאשם חש מיצוי מהתהליך שעבר ביחידה לקידום נוער, ושירות המבחן תלה זו בחוסר בגרותו ובחוסר יכולתו של הנאשם להעמיק להבין את מניעי התנהגותו והדרך לתקנה. הומלץ על שילובו של הנאשם בתוכנית יתד ולכן נתבקשה דחיה נוספת.

ביום 16.5.2019 עדכן שירות המבחן כי הנאשם אינו משתף פעולה עם הטיפול, ולכן נמנע השירות מלבוא בהמלצה טיפולית.

בתסקיר מיום 10.12.2019 המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מוחשי בדמות עבודות שירות, וזאת נוכח היעדר שיתוף פעולה, היעדר נטילת אחריות וכן נוכח המועדות לשוב ולבצע עבירות (בתיקים הנוספים).

בתסקיר מיום 22.4.2020 שב שירות המבחן על המלצתו לאחר שתיאר כי הנאשם מחזיק בעבודה כשכיר בתחום הגינון אצל קבלן העובד עבור עיריית ירושלים. הנאשם מרוצה מעבודתו, אינו מעוניין בתהליך טיפולי, וצוין כי אם יוטל עליו עונש של עבודות שירות, יוכל לשוב לעבודתו לאחר סיום ריצוי עונשו.

בתסקיר שהוגש ביום 20.12.2020 עמד שירות המבחן על כך שלא נפתחו לנאשם תיקים חדשים. הנאשם עזב את עבודתו בשל הימשכות ההליכים הפליליים ואינו רוצה להתחייב למקום עבודה, אלא לאחר סיומם. כמו-כן הביע שאיפה ללמוד מקצוע ולהשתלב בעבודה בו. שירות המבחן חזר על המלצתו להטלת עבודות שירות.

בתסקיר האחרון מיום 3.8.2021 התייחס שירות המבחן לכך שהנאשם לא קיבל אחריות על המעשים בתיקים הנוספים שצירף, ותייך את התנהגותו באופנים שונים. היעדר שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן המשיך ובא לידי ביטוי גם בתסקיר הנוכחי, ובסופו של יום, חזר השירות על המלצתו להטלת מאסר בעבודות שירות.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

מחוות הדעת האחרונה שהגיש הממונה (הוגשו שתי חוות דעת קודמות שפג תוקפן), נמצא כי הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות בחברה קדישא בירושלים, החל מיום 10.2.2022.

טיעונים לעונש

מחד, המדינה ביקשה להטיל על הנאשם עונש שלא יפחת מ-20 חודשי מאסר נוכח מכלול התיקים יחד עם ענישה נלווית. מאידך, הסניגור ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן.

גזירת הדין

עקרון ההלימה - בבואו של בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם עליו להתחשב בעקרון ההלימה, שהוא נגזרת של הערכים המוגנים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם, נסיבות ביצוע העבירות ומדיניות הענישה הנוהגת.

אשר לערכים המוגנים - בעבירות שביצע הנאשם כלפי רכוש בכלל וכלפי רכב בפרט, פגע הן בקניינו של הציבור והן בביטחונו, בשל פוטנציאל גלישת עבירות מסוג זה למפגש אלים עם בעלי הרכוש. בעניין התיק הראשון (היזק לרכוש), מידת הפגיעה בערך המוגן נמוכה. בעניין התיק השני (גניבת הרכב) מדובר בפגיעה ניכרת בערכים המוגנים, נוכח נסיבות ביצוע העבירה. לגבי התיקים השלישי והרביעי (הפרת הוראה חוקית), מדובר בפגיעה בערכי שלטון החוק והצורך לקיים את החלטות בית המשפט, שהן הבסיס לסדר החברתי. מידת הפגיעה בערכים המוגנים נמוכה-בינונית. בתיק החמישי (סיוע להתפרצות וגניבה) פגע הנאשם בערכים המוגנים של השמירה על הקניין הציבורי וביטחון הציבור, במידה בינונית.

אשר לנסיבות ביצוע העבירות

ביחס לתיק הראשון (היזק לרכוש), מדובר בעבירה ילדותית ולא מתוככמת, שגרמה נזק רב לרכב. הנאשם היה צעיר מאוד בעת ביצועה, והעבירה בנסיבותיה מעידה על פזיזות וחוסר שיקול דעת. עם זאת הנאשם צריך היה להימנע מן המעשים והוא אחראי להם.

ביחס לתיק השני (גניבת רכב), מדובר בעבירה חמורה שבוצעה מתוך תכנון מוקדם ובצוותא, תוך חלוקת תפקידים. תפקידו של הנאשם כנהג היה חיוני לביצוע העבירה. העבירה סוכלה בשל מעורבות חיצונית של המשטרה ולא בשל חרטה בזמן אמת, וסביר להניח שבוצעה מבצע כסף ורצון לעשיית רווח מהיר. הנאשם אחראי בלעדית למעשים. המעשים סיכנו את הציבור ואת קניינו. מכיוון שהעבירה נקטעה באיבה, הנזק שנגרם אינו גדול.

ביחס לתיקים השלישי והרביעי (הפרת תנאי מעצר הבית) - הנאשם אחראי בלעדית למעשים. כדרכו, לא הפעיל שיקול דעת, וזלזל לחלוטין בערכו של שלטון החוק, ככל הנראה מתוך מחשבה שלא ייתפס. מדובר בהפרות בוטות של תנאי מעצר הבית הלילי והנזק שנגרם הוא בעצם ההפרה ובהפרת האמון שנתן בו בית המשפט.

ביחס לתיק החמישי (סיוע להתפרצות וגניבה) - מדובר בנסיבות חמורות של התפרצות לבית ספר המשרת את הציבור, בהשחתת רכוש ציבורי שנועד לתלמידים ולמורים ובגניבת ציוד יקר ערך. ע"פ כתב האישום המתוקן חלקו של הנאשם מתמצה בסיוע, אך אין בכך להמעיט מחומרת נסיבות ביצוע העבירה בצוותא ותוך אדישות לקניינו של הציבור. הנזק שנגרם ניכר. הנאשם אחראי בלעדית למעשים ואין בגילו הצעיר בעת ביצוע המעשים משום פטור מאחריות.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת - נוכח ההסדר בתיק הראשון שעיקרו מאסר מותנה וקנס ונוכח טיבה של העבירה, לא מצאתי להתייחס למדיניות הענישה הנוהגת בעניין זה.

אשר לתיק השני - גניבת רכב נמצאת ברף חומרה גבוהה בקרב עבירות הרכוש, והוכרה כ"מכת מדינה" [ר' רע"פ 1123/18 **דבארי** נ' **מ"י** (מיום 15.3.2018) בפסקה 17] ולכן תהיה נטיה להטיל מאסרים בפועל. **בעניין דבארי** הנ"ל אושר מתחם שבין 12 ל-24 חודשי מאסר בנסיבות שונות מענייננו, שם הוטל עונש של 14 חודשי מאסר. עם זאת, נדמה כי ממוצע מתחמי הענישה בעבירות גניבת רכב נע בין 9 ל-20 חודשי מאסר, כאשר קיימת אפשרות, במקרים מתאימים, לריצוי המאסר בדרך של עבודות שירות. ר' רע"פ 1052/17 **ג'ברין** נ' **מ"י** (מיום 12.3.2017) בפסקה 7. במקרים הקלים, הנטיה להטיל מאסר חד-ספרי או דו-ספרתי נמוך, ובמקרים של ביצוע שיטתי ונרחב, כ-30 חודשי מאסר. ר' לדוגמה: רע"פ 7577/17 **נסיראת** נ' **מ"י** (מיום 24.12.2017); ע"פ 2333/13 **סאלם** נ' **מ"י** (מיום 3.8.2014) וכן ר' רע"פ 8404/15 **מוסראתי** נ' **מ"י** (מיום 24.5.2016) שם דובר בריבוי עבירות, ונקבע מתחם שבין מס' חודשי מאסר ועד 12 חודשים לכל אירוע.

אשר לתיקים השלישי והרביעי - הפרת הוראה חוקית - בנסיבות של הפרת תנאי מעצר בית נקבע מתחם ענישה שבין מאסר מותנה ועד למאסר קצר - ר' רע"פ 5023/18 **בדיר** נ' **מ"י** (מיום 28.6.2018).

אשר לתיק החמישי - סיוע להתפרצות לבנין שאינו דירה וגניבה - הכלל הוא מאסר בעבירות מסוג זה. בעפ"ג (חיפה) 4198-01-18 **מ"י** נ' **סבית ואח'** (מיום 1.2.2018) החמיר בית המשפט המחוזי עם נאשם שהורשע בסדרת התפרצויות לרבות סיוע להתפרצות לבתי עסק, וגזר עליון 12 חודשי מאסר במקום 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, על בסיס מתחם שבין 12 ל-26 חודשי מאסר. ברע"פ 4830/20 **סויסה** נ' **מ"י** (מיום 28.7.2020) אושר מתחם שבין 8 ל-32 חודשים לאישום הראשון שנגע להתפרצות למספר רב של בתי עסק וגניבה מהם, ונגזר על הנאשם עונש מאסר של 48 חודשי מאסר בנסיבות חמורות בהרבה ממקורו. שני המקרים עליהם עמדתי חמורים ממקורו. ברע"פ 6032/15 **וחידי** נ' **מ"י** (מיום 21.9.2015) הסתיים מקרה שבו התפרץ עובד פעמיים לבית העסק ממנו פוטר וגנב ממנו, במאסר מותנה וחילוט רכב בשווי 60,000 ₪, על בסיס מתחם שבין 6 ל-12 חודשי מאסר. אני סבור כי מקורו חמור ממקרה זה בנסיבותיו (ביצוע בצוותא וגרימת נזק משמעותי).

מתחמי הענישה - לפיכך, ביחס לתיקים הראשון, השלישי והרביעי, יש לקבוע מתחם נפרד שבין מאסר מותנה לבין 5 חודשי מאסר וענישה נלווית, וביחס לתיק השני יש לקבוע מתחם שבין 9 ל-20 חודשי מאסר, לרבות אפשרות ריצוי המאסר בעבודות שירות. ביחס לתיק החמישי יש לקבוע מתחם שבין 6 ל-12 חודשי מאסר.

אשר למיקום במתחמים -מדובר בנאשם צעיר ללא עבר פלילי, שהודה במספר תיקים. עם זאת, הודאתו לא לוותה בחסכון בזמן שיפוטי, שכן נדרשו דחיות מרובות כדי לנסות ולגייסו לתהליך טיפולי, אותו לא עבר. גם הודאתו לא לוו בקבלת אחריות אמיתית למעשים, והישנות המקרים והעבירות מלמדים על כי לא הפיק לקחים ולא שינה מדרכיו. גילו הצעיר אינו יכול להוות הצדקה להתנהלות זו. יחד עם זאת, מאז שלהי שנת 2017, לא ביצע הנאשם עבירות נוספות, והדבר מלמד על התייצבות חיובית במצבו. הנאשם מעולם לא ריצה עונש מאסר ולבטח שהטלת מאסר תהווה אירוע משמעותי עבורו, ולטעמי היא עלולה לדרדרו שלא לצורך לתוך סביבה עבריינית. במכלול הנסיבות, יש למקם את הנאשם עד אמצע המתחמים שקבעתי אך להטיל עליו עונש משוקלל. לקחתי בחשבון את העונשים שהוטלו על שותפיו של הנאשם בתיק השני, ויש לקחת זאת בחשבון במסגרת עקרון אחידות הענישה. לכן, יש מקום להטיל על הנאשם עבודות שירות לתקופה המקסימלית.

גזירת הדין

לפיכך מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וזאת בניכוי ימי מעצרו בתיקים שבכותרת בהתאם לחישוב שב"ס שיכריע. עבודות השירות יבוצעו בחברה קדישא בירושלים החל מיום 10.2.2022 בהתאם להנחיות הממונה. הנאשם הזהר כי אי קיום הנחיות הממונה עלול להוביל להפקעת העבודות למאסר בפועל ללא מעורבות בית המשפט;
- ב. 9 חודשי מאסר שלא ירצו, אלא אם יבצע הנאשם בתוך 3 שנים מסיום ריצוי עבירות השירות, כל עבירת רכוש כלפי רכב, למעט חבלה במזיד לרכב לפי סעיף 413 לחוק העונשין התשל"ז-1977;
- ג. חודשיים מאסר שלא ירצו, אלא אם יעבור הנאשם עבירה של היזק לרכוש, חבלה במזיד לרכב או הפרת הוראה חוקית, בתוך 3 שנים מסיום ריצוי עבודות השירות;
- ד. קנס בסך 3,000 ₪ או 12 ימי מאסר תמורתו אם לא ישולם. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.3.2022 ובכל 1 לחודש רציף ועוקב. לא ישולם תשלום במועד, יועמד הקנס לפירעון מיידי;
- ה. פיצוי בסך 1,000 ₪ למתלונן ע"ת 1 בת"פ 42433-01-16;
- ו. פיצוי בסך 1,000 ₪ למתלונן ע"ת 3 בת"פ 54275-01-17 - שני הפיצויים ישולמו עד ליום 1.3.2022 בתשלום אחד. ככל שקיימות הפקדות, יקוזזו לטובת הפיצוי ולאחר מכן לטובת הקנס על אף כל הודעת עיקול. לא ישולמו הפיצויים במועד, יועמדו לפירעון מיידי בצירוף הפרשי ריבית פיגורים והצמדה כחוק;
- ז. התחייבות בסך 10,000 ₪ שלא יעבור הנאשם בתוך שנתיים מהיום כל עבירת רכוש כלפי רכב, לרבות היזק במזיד לרכב.

יש לשלוח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ט' טבת תשפ"ב, 13 דצמבר 2021, במעמד הצדדים.